

XI.

*Son phấn rớt phôi mặt đời thê thảm
Gió mưa lên lặn đận kiếp giang hồ
Ôi khóc mướn thương vay màn đã khép
Lớp phong trần ai diễn giữa đêm mơ?*
(thơ Trần Nghi Hoàng)

Nha Trang, thứ Tư 23/10/1974

Buổi sáng anh đến thật sớm bằng xe đạp, đứng ở cửa sổ gọi lớn tên tôi:

“Anh ghé ngang một tí hỏi xem em ngủ có ngon không?”
Và anh đi ngay.

15 phút sau, trở ra sân phơi quần áo, tôi thấy người đàn bà đã đứng ở cổng tự bao giờ. Bà lạnh lùng hỏi:

“Ông Ngọc đâu?”

Tôi lắc đầu, cố nén xúc động:

“Dạ, em không biết.”

Bà giơ tay chỉ xuống mặt sân:

“Vết xe hãy còn kia, ông ấy có đến đây, vậy đâu rồi?”

Tôi thản nhiên:

“Có lẽ anh ấy đến lúc em đang giặt áo quần nên không nghe tiếng gọi cửa. Hay chị vào nhà một lát, biết đâu chừng anh ấy quay lại, chị sẽ gặp?”

Người đàn bà theo tôi vào nhà, dịu giọng:

“Cô nghĩ sao khi mẹ anh ấy khóc lóc ngày đêm, lại còn bốn đứa con tôi bị bỏ chúng bỏ bê không đoái hoài đến? Sao cô đành lòng làm khổ nhiều người thế?”

Lòng tôi nao núng. Dầu từng nghe rằng người đàn bà dẫy dầy thủ đoạn, vậy mà sao *tôi vẫn thấy xao xuyến vì cái chiêu bài lương tâm bà vừa đưa ra?*

Tôi cúi đầu né tránh:

“Em không được biết những điều ấy. Nhưng em nghĩ chị là vợ, có toàn quyền, chị hãy khuyên nhủ anh Ngọc thì hơn.”

Trong câu chuyện ngắn, tôi chối rằng đã lâu không gặp anh, chối luôn sự việc bà muốn mượn tay tôi để kéo anh quay lại. Lời nói bà vỗ về nhưng nét mặt đanh thép quá khiến tôi cứ rùng mình tự nhủ "hãy cố gắng bình tĩnh để đối phó mọi sự."

Khi bà nói:

“Hãy xem đây như một giấc mơ!”

thì tôi mỉm cười không đáp câu nào nữa.

Sau khi người đàn bà đã từ giã, Hùng Lèo tìm đến, trao cho tôi lá thư của anh:

23/10/1974

Em yêu dấu,

Hình như sau khi anh ra về, bà Lan có đến em? Anh hy vọng không xảy ra điều gì trầm trọng. Công việc của anh tiến hành khả quan, chẳng chút nào thay đổi. Chỉ còn vài chi tiết nhỏ nữa là xong hết và mình có thể xác định được vị trí đến.

Anh nhờ anh Hùng lại gặp em, đưa thư này. Em có thể cho anh vài chữ để biết tình trạng của em? **Còn cho anh nghị lực và can đảm không? Và có còn là của riêng anh bây giờ và mãi mãi?**

Mong tin em.

Yêu em. Ngọc.

Tôi nhờ Hùng Lèo nói với anh là tôi sẽ đợi anh ở Brodard tối nay.

19:30 tối, ngồi đợi anh ở Brodard.

Trong cái không gian ồn ào nhộn nhịp của một quán *café* lúc trời vừa tối, tôi bỗng thấy mình như một kẻ vừa tỉnh giấc mộng du. Tình yêu cho anh dấu ngút ngàn lai láng, nhưng thật sự **bấy lâu, tôi chẳng khác nào đứa bé vô trách nhiệm**. Dần dần từng bước, anh đưa tôi vào con đường ý thức, tạo cho tôi cảm nghĩ rằng anh không phải đang “đùa giỡn, mà chính từ phía anh đã có một sự cố lòng xây dựng bằng hình dạng hôn nhân”.

Đêm nay, bản chất giang hồ mau thay đổi như lụi hãm vào bóng tối để tôi phải nhìn thẳng vào cuộc đời với những gì đang xảy đến. Tâm trạng nôn nao hồi hộp, lần đầu tiên tôi tin tưởng được rất nhiều vào sự quyết tâm ra đi của anh.

8 giờ tối, anh đến cùng anh Hoàng Cầm.

Trong câu chuyện về dự tính đang thực hiện từng bước, anh trình bày với anh Hoàng Cầm:

“Thành phố tôi muốn chọn vẫn là Sài Gòn và địa điểm tôi nhắm là La Cigale hay lầu Majestic, *violon, piano* và *contre-basse*, chỉ chơi loại nhạc êm dịu.”

Anh Hoàng Cầm hỏi:

“Đến bao giờ cậu quyết định?”

Anh đáp:

“Không lâu nữa đâu, trong vòng đầu tháng.”

Tôi lo ngại khi thấy anh không nhắc nhở gì đến tôi nên ghé tai anh hỏi nhỏ:

“Em có còn hy vọng gì không?”

Anh xiết tay tôi dưới gầm bàn:

“Nhiều lắm chứ! **Anh đi với em mà!**”

Chúng tôi chia tay nhau lúc 9 giờ.

*

* *

11:25 khuya, đang ngồi đọc sách, tôi nghe tiếng gọi lớn “*Cô Thu Vân ơi!*” Nhìn ra, thấy người đàn bà đứng ở cổng, mặc chiếc áo đen.

Rùng mình lo ngại nhưng tôi vẫn nhã nhặn mời bà vào nhà.

Thật kỳ lạ khi thái độ bà mang đầy tính cách ôn hòa, thêm phần dịu ngọt. Lòng tôi không khỏi ngạc nhiên, pha lẫn lo âu.

Đảo mắt quanh quất căn nhà vắng lạnh, bà hỏi han từng chút về cuộc sống tôi; nét ái ngại tỏ bày trên mặt. Xong, lái qua chuyện anh, bà muốn biết tôi đã gặp anh chưa. Tôi đáp không, nói thêm:

“Em cũng chẳng có ý muốn gặp.”

Về hả hê lộ ra trong mắt, bà nhếch môi cười nhẹ (lần đầu tiên tôi mới thấy nụ cười của bà, trong lòng không khỏi ớn lạnh theo cảm nghĩ rằng nó giống như cái cười của một thầy ma):

“Ông ấy đang ngủ ở nhà đấy.”

Bỗng dưng, nổi xót thương cho người đàn bà dang trào tim óc, tôi muốn nói lên với bà những câu thân mật, muốn thú nhận hết những gì đang sắp sửa xảy ra... Nhưng, sao vẫn có cái gì trên bà khiến tôi e ngại. (Thật tâm, một mình giữa khuya mà dám mời bà vào nhà tức là tôi đã làm một chuyện hiểm nguy liều lĩnh). Tôi không hiểu do đâu bà tìm đến đây với thái độ êm đềm hòa dịu? ***Do đâu con người nổi tiếng hung dữ này lại có thể mềm lòng trước một thứ tình địch nhỏ bé như tôi?***

Lúc 1 giờ sáng, tiễn người đàn bà ra đón *cyclo*.

Đứng đối diện nhau ở cổng, *khuôn mặt bà có chút gì do dự*. Con đường Quang Trung êm đềm nhìn suốt khắp ngã tư Độc Lập & Quốc Lộ I. Các ngôi biệt thự im lìm trong giấc ngủ.

Bỗng dưng người đàn bà nói:

“Khi ở nhà, tôi nghĩ trăm phương ngàn kế để giết hại cô. Vậy mà gặp cô, sao không thể nào tôi hành động được.”

Vừa nói, bà vừa mở rộng ví lấy chiếc *mouchoir* mà như tuồng muốn chia ra cho tôi thấy một con dao dài độ hơn gang tay, mũi nhọn, sáng loáng.

Tôi không nén nổi sự rùng mình.

Có lẽ nhìn thấy cái rùng mình của tôi, bà gật, giọng điệu đe dọa:

“Vâng, đúng thế! Con Uyên Trang rất đánh đá mà cũng từng bị tôi nhiều trận đến chẳng dám một lần nhìn lại ông Ngọc.”

Tôi lặng thinh, giơ tay ngoắc một chiếc *cyclo* đang chờ tới. Người đàn bà bước lên xe, trên thái độ mang cái vẻ của một kẻ đang hả hê vì chiến thắng.

□

Nha Trang, thứ Năm 24/10/1974

10 giờ sáng, anh đến gọi cửa –trong lúc tôi tự nhủ phải tránh né tối đa sự gặp mặt người đàn bà-- cho hay rằng bà đã đi Sài Gòn lúc sớm.

Khi nghe thuật lại câu chuyện người đàn bà tìm đến khuya hôm qua, anh kêu lên thảng thốt:

“Nguy hiểm quá! Anh sợ có hại cho em nếu bà ấy dùng lối đánh từ từ và bất ngờ trong những lần viếng thăm như thế. Cái tâm em lành quá, chưa phải là địch thủ của bà ấy đâu.”

Và anh kể:

“Đêm qua, trước khi đến gặp em, bà ấy đã làm một trận với anh, dữ dội đến nỗi bà cụ phải mời vợ chồng anh Hà qua phân giải. Anh nói với bà ấy:

‘Tình thì đã cạn từ lâu, còn nghĩa cũng hết luôn kể từ ngày bà tự tay châm lửa đốt cả sản nghiệp 18 năm tôi tạo dựng, đốt luôn cả chồng và đứa con nhỏ.’

"Mọi người cùng đồng ý khi anh bảo rằng:

‘Hãy để cho tôi rảnh tay mà làm việc nuôi con. Mười tám năm qua, tôi đã quá khổ vì sự ghen tương độc ác của bà, cuộc sống gia đình cũng lụn bại đi theo điều ấy. Bây giờ, nếu bà cứ muốn giữ tôi lại thì tôi đành bó tay chịu trận, chẳng còn cách gì xoay trở. Cái tuổi của bà đáng ra nên ngồi đó mà vui cùng cháu ngoại, có lý đâu cứ mãi ghen tuông rình rập theo chồng.’

"Anh chị Hà và ngay đến bà cụ cũng phải nhận lời anh là đúng. Bà ấy làm rùm beng lên như thể nhà đang có án mạng. Một lúc, anh Hoàng Cầm đến kéo anh đi luôn. Anh Cầm muốn được biết về tình cảm anh hiện tại và sự xây đắp ở tương lai; biết với tư cách một người bạn tâm sự, thì anh đáp rằng *anh quyết lòng ra đi với em, giờ đây không còn mãnh lực nào có thể cản ngăn được nữa.*”

Tôi thốt kinh ngạc, đồng thời nhen nhúm nhanh trong tim nỗi thương cảm cho người đàn bà. Nhớ lại một tác phẩm đọc đã lâu, mô tả câu chuyện một người vợ có tính ghen ghê gớm, sẵn sàng ám hại bất cứ phụ nữ nào, kể cả con ruột, mà bà cho là đang có tình ý riêng với chồng mình. Thế nhưng, chỉ với một nàng con gái ngây thơ được chồng yêu say đắm, bà chợt nhận thức rằng đây không phải là mẫu tình địch để cho bà sát hại tàn nhẫn. Một thứ nai vàng tội nghiệp, làm rung động được trái tim khô héo vì ghen.

Và nhớ lại đêm qua người đàn bà đến đây trong thái độ bình thường nhả nhặn... Do đâu có điều ấy? Phải chăng vì tôi hiện thân cho cô gái trong tác phẩm? *Hay chính vì cuối cùng bà nhận ra rằng đã không có được cái hậu thuẫn bênh vực nào trong việc níu kéo anh, nên cảm nghe cô đơn và tìm đến tôi như một người bạn?*

Lòng tôi rung cảm. ***Lần thứ nhất, tôi mang ý nghĩ muốn trả lại cho bà tất cả những gì từ anh, tôi đang nhận...*** Bởi tôi hiểu rằng

khuya hôm qua, khi lang thang tìm đến nhà tôi, bà hẳn đã mang tâm trạng cô đơn phải cần tìm đến bên một người bạn. Và người bạn được bà chọn ấy chính là tôi.

Lo ngại theo thái độ trầm ngâm của tôi, anh lắc đầu:

“Em đừng nên nghĩ ngợi gì cả. Ở với nhau 18 năm, anh quá rõ tính tình bà ấy. Đó là con người rất bất thường, sẵn sàng nhúng tay vào máu nếu cơn ghen nổi dậy. Với đầu óc thông minh, em hẳn có thể hình dung ra được cuộc sống một người đàn ông như anh, tù túng đày đọa đến chừng nào vì lòng ghen của một người vợ.”

Tôi thành thật:

“Em xúc động không hiểu tại sao chị Lan tìm đến em tối hôm qua, mà lại với thái độ vô cùng hòa hoãn?”

Anh gạt đầu:

“Chính anh cũng ngạc nhiên theo điều ấy. Nhưng anh nghĩ thế này, con người ai cũng có lương tâm. Tùy theo bản chất mà cái lương tâm này chìm nổi nhiều hoặc ít. Bà Lan cũng vậy. Có lẽ sự thanh khiết của tâm hồn em đã hóa cảm được cái dữ dằn ghê gớm trong con người bà ấy. Bởi nói gì thì nói, bà Lan không thể phủ nhận rằng, khi đến với anh, em chỉ đến bằng tấm lòng duy nhất. Vậy thì lương tâm bà ấy cũng có lúc phải sống dậy, đâu thể nào đang tay sát hại em.”

Điều vỗ về, anh tiếp:

“Cũng vì lòng ghen dữ dội mà suốt mười tám năm, anh và cả bà ấy chẳng có được bao nhiêu thời gian thoải mái. Tất cả bạn bè ai cũng sợ hãi nên không dám giao thiệp sâu đậm cùng anh. Anh đánh đàn, làm việc, suy nghĩ, lúc nào cũng trong trạng thái vật vờ trôi giạt. Nếu không gặp em, anh chẳng biết con người mình rồi sẽ bị dẫn đi đến đâu trong cuộc đời?”

□

Nha Trang, thứ Sáu 25/10/1974

Lúc 7 giờ sáng, anh đến, phân trần rằng:

“Suốt trưa hôm qua từ lúc ở em ra về, anh nằm, sốt li bì, sáng nay mới khỏi. Sợ em lo lắng nên bay lại đây ngay. Thay áo đi uống *café* với anh!”

Tôi cười:

“Em biết có một chỗ uống *café* vừa ngon lại vừa rẻ, đối diện Nha Trang *ciné*, ngay ngã tư Hai Chùa & Hoàng Tử Cảnh.”

Anh kêu lên, đôi mắt rỡ sáng:

“Giỏi! Em thật giỏi! Đâu cũng lục lọi, đâu cũng biết. Từ Dalat bay xuống đây lại lục tìm ngay ra anh trong đồng sắt phế thải của thành phố Nha Trang!”

Mím cười cách chế giễu, anh tiếp:

“Nhỏ nhít mà hay thật! *Nếu em lôi anh đi khỏi nơi này được thì thiên hạ phục lẫn.* Ở Nha Trang, anh cũng là một tay có hạng lắm đấy. Em giỏi thật!”

Nơi chiếc quán cóc thi vị, tôi đưa tay chỉ lên những cành chùm ruột:

“Ồ Sài Gòn, em hay đi uống *café* ở những cái quán dựng lên dưới những tầng me cao trên các lề đường, Nguyễn Trung Trực & Gia Long. Cứ mỗi cơn gió tạt qua là từng loạt lá me bay lả tả, trông thật thích! Thằng hoặc có chiếc lá màu xanh bé xíu rơi vào ly *café* đậm đặc, giống hệt một tia hy vọng nhỏ nhoi điếm vào cuộc đời tối đen chán ngắt. Ngồi uống *café* trong bối cảnh như vậy, em thấy lòng rung động nhiều hơn tại bất cứ nơi nào sang cả đất tiền. Những chiếc quán như thế được em đặt tên là *café lá me.*”

Anh nhìn tôi, kinh ngạc:

“Anh không ngờ em đa cảm lãng mạn đến vậy.”

Xong, tiếp:

“Quán *café* ở đây được dựng dưới những gốc cây chùm ruột, vậy anh đặt tên nó là *café chùm ruột* nhé?”

Chúng tôi cả cười.

Bàn về sự bôn tẩu, anh nói:

“Chắc là mình đi Dalat nay mai. Em cần phải đem theo cho đủ ấm, sợ em trở bệnh phổi. Lên đó, có vài địa chỉ người quen, lúc đầu mình xin ở tạm, sau sẽ thuê nhà. Nơi làm việc là *dancing* Duy Tân, anh Tuấn *saxo* đang mời anh và anh sẽ làm áp lực để họ phải mời cả em nữa. Nhà cửa công việc tạm yên, chỉ còn vấn đề an ninh. Anh sẽ đi liên lạc một số bạn bè để nếu bà ấy có lên cũng chẳng phá gì được. Hiện tại, em cứ sẵn sàng mọi thứ, càng nhẹ gánh giang hồ càng tốt. Phần anh chạy kiểm tí tiền lộ phí rồi mình ra đi.”

Tôi e dè hỏi:

“Làm việc, anh có hay la mắng ca nhạc sĩ?”

Anh gạt đầu:

“Có chứ! Anh không từ ai cả. Nhiều lúc anh xé nguyên cả tập nhạc.”

Tôi lo lắng:

“Có thể nào điều ấy cũng xảy ra cho em?”

Lặng im một lúc, anh lắc đầu:

“Chắc anh không dám đâu. *Nếu em có đàn sai, anh sẽ cố lòng tập lại. Nhưng anh tin vì yêu anh và cũng vì em có tài nên không thể nào em để cho anh nhọc sức.*”

*

* *

10:30 đêm, đang thơ thẩn trong sân một mình, thấy anh đạp xe đến, nói vội vã:

“Bà ấy đã về, không biết múa ngón võ gì trên Dalat, bây giờ đang đi *ciné* cùng vợ chồng anh Thùy, nên anh bay lại đây báo cho em hay. Chắc là mình phải ra đi sớm hơn dự tính. Để thêm vài ngày nữa, anh chịu không nổi, e rằng xảy ra cuộc đổ máu. Ngày mai có chuyến chở phân bón đi Dalat của một người bạn, anh sẽ quá giang theo. Còn em đi xe đò sau cho nhàn, anh đợi đón ở đầu cây xăng Kim Cúc dẫn vào thị xã.”

Chừng như không an tâm theo điều ấy, anh lại nói:

“Hay thôi, để anh đi cùng, sợ lạc em mất. Em hãy chuẩn bị, trưa mai 12 giờ, mình sẽ khởi hành.”

Một đêm trôi qua thật bàng hoàng nao nức. Tôi kể cho Tâm nghe quyết định này với nỗi bàng khuâng kỳ lạ. Cả hai ngồi chuyện trò và sắp xếp mọi thứ cho mãi đến khuya và cùng hẹn gặp lại nhau tại Dalat trong niên học Chính Trị Kinh Doanh sắp tới của Tâm.

□